

ด่วนที่สุด

ที่ กบ ๐๐๒๓.๖/ว ๕๕๑

ศาลากลางจังหวัดกระบี่

๙/๑๐ ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการจัดการขยะใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผา

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองกระบี่

อ้างถึง หนังสือจังหวัดกระบี่ ด่วนที่สุด ที่ กบ ๐๐๒๓.๖/ว ๕๕๑ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๓/ว ๖๖๙
ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดกระบี่ได้แจ้งแจ้งแนวทางการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมในการระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในพื้นที่และดำเนินการต่อผู้กระทำผิดที่ก่อให้เกิด เหตุรำคาญ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๘ ได้มีมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ฝุ่นละออง PM2.5) นั้น

จังหวัดกระบี่ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการขยะใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผาให้กับประชาชน จึงได้จัดทำแนวทางการจัดการขยะใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผา ทั้งในระดับครัวเรือน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น จังหวัดกระบี่จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการตามแนวทางฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ระดับครัวเรือน

๑.๑ กำจัดขยะหมุนเวียนโดยรวบรวมเศษใบไม้บริเวณโคนต้นไม้ สูงประมาณ ๓ - ๕ นิ้ว ฉีดน้ำให้เปียกพอประมาณ เพื่อสร้างปุ๋ยให้กับต้นไม้

๑.๒ ลดปริมาณขยะชีวภาพด้วยการทำปุ๋ยหมักจากใบไม้แบบไม่พลิกกอง โดยจัดทำเสวียนหรือคอกสำหรับใส่ใบไม้แห้ง และอาจเติมจุลินทรีย์ธรรมชาติเพื่อช่วยย่อยสลายให้เกิดเป็นปุ๋ยหมักต่อไป

๑.๓ ต่อยอดนวัตกรรมจัดการขยะเพื่อลดการเผา โดยนำใบไม้มาใช้ผลิตเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่ง เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนในชุมชน

๑.๔ คัดแยกขยะมูลฝอย โดยแยกเศษกิ่งไม้ใบไม้จากเศษอาหาร หรือขยะเปียกอื่น ๆ บรรจุใส่ถุง เพื่อให้รถบรรทุกขยะรวบรวม เก็บขน และนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีหรือทำปุ๋ยหมักชีวภาพต่อไป

๒. ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ สนับสนุนให้มีสถานที่กลางสำหรับนำเศษกิ่งไม้ใบไม้ไปกำจัดอย่างถูกต้องหรือจัดให้มีบริการรถจัดเก็บขยะประเภทใบไม้ กิ่งไม้แห้ง หรือเศษวัชพืช เพื่อนำไปจัดการต่อ เช่น การทำปุ๋ยอินทรีย์หรือการแปรรูปเป็นวัสดุอื่น

๒.๒ สนับสนุนเทคโนโลยีในภาคการเกษตรทดแทนการเผา เช่น ใช้เครื่องย่อยกิ่งไม้ใบไม้ซึ่งช่วยลดมลพิษจากการเผาเศษวัสดุธรรมชาติ โดยเศษกิ่งไม้ใบไม้จากการย่อยสามารถนำไปคลุมหน้าดินรักษาความชื้น และเพิ่มสารอาหารให้กับดิน

/๒.๓ มีักติกา...

๒.๓ มีกติกากลางระดับพื้นที่ร่วมกับประชาชนในการลดการเผาเศษกิ่งไม้ใบไม้ รวมทั้ง ส่งเสริมนโยบายการลดการเผา เช่น จัดทำสถานีไบโอดีเซล กิ่งไม้ใบไม้แลกเงิน/ปุ๋ย

๒.๔ ประชาสัมพันธ์ รมรงค์ สร้างความเข้าใจกับประชาชนในห้วงกิ่งไม้ใบไม้ และสร้างการรับรู้ให้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเผา เช่น มลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 รวมทั้ง สอดส่องดูแลให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและพิจารณาดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนรรตน์ โหมตพริ้ง)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด/ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
โทร. ๐-๗๕๖๑-๑๘๘๘

ส่วนที่ ๑๑
ที่ มท ๐๘๒๑.๓/ว ๖๖๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขที่ ๒๒๔๐ เลขที่ ๑๑๓๖
วันที่ ๑๕ ก.พ. ๒๕๖๘ วันที่ ๑๕ ก.พ. ๒๕๖๘
เวลา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการจัดการขยะเศษใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่ ๑๑๓๖๕ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่วนที่ ๑๑๓๖๒ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๗
๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่วนที่ ๑๑๓๖๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
๔. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่วนที่ ๑๑๓๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘
๕. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่วนที่ ๑๑๓๖๕ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๘
๖. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่ ๑๑๓๖๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๘
๗. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่วนที่ ๑๑๓๖๕ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย Infographic แนวทางการจัดการขยะเศษใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผา จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งแนวทางการป้องกันการ
และแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้
เป็นแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
ในพื้นที่ต่อไป นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นจัดการขยะเศษใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผาให้กับประชาชน จึงได้จัดทำแนวทางการจัดการขยะ
เศษใบไม้กิ่งไม้เพื่อลดการเผา ทั้งในระดับครัวเรือน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัด ในการนี้
จึงขอความร่วมมือจังหวัดพิจารณาดำเนินการตามแนวทางฯ พร้อมทั้งแจ้งแนวทางดังกล่าวให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ระดับครัวเรือน

๑.๑ กำจัดขยะหมุนเวียนโดยรวมเศษใบไม้บริเวณโคนต้นไม้ สูงประมาณ ๓ - ๕ นิ้ว
ฉีดน้ำให้เปียกพอประมาณ เพื่อสร้างปุ๋ยให้กับต้นไม้

๑.๒ ลดปริมาณขยะชีวภาพด้วยการทำปุ๋ยหมักจากใบไม้แบบไม่พลิกกอง โดยจัดทำเสวียน
หรือคอกสำหรับใส่ใบไม้แห้ง และอาจเติมจุลินทรีย์ธรรมชาติเพื่อช่วยย่อยสลายให้เกิดเป็นปุ๋ยหมักต่อไป

๑.๓ ต่อยอดนวัตกรรมจัดการขยะเพื่อลดการเผา โดยนำใบไม้มาใช้ผลิตเป็นเชื้อเพลิง
อัดแท่ง เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนในชุมชน

๑.๔ คัดแยกขยะมูลฝอย โดยแยกเศษกิ่งไม้ใบไม้จากเศษอาหาร หรือขยะเปียกอื่น ๆ บรรจุ
ใส่ถุง เพื่อให้รถบรรทุกขยะรวบรวม เก็บขน และนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีหรือทำปุ๋ยหมักชีวภาพต่อไป

/๒. ระดับ...

๒. ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ สนับสนุนให้มีสถานที่กลางสำหรับนำเศษกิ่งไม้ใบไม้ไปกำจัดอย่างถูกต้อง หรือจัดให้มีบริการรถจัดเก็บขยะประเภทใบไม้ กิ่งไม้แห้ง หรือเศษวัชพืช เพื่อนำไปจัดการต่อ เช่น การทำปุ๋ยอินทรีย์หรือการแปรรูปเป็นวัสดุอื่น

๒.๒ สนับสนุนเทคโนโลยีในภาคการเกษตรทดแทนการเผา เช่น ใช้เครื่องย่อยกิ่งไม้ใบไม้ ซึ่งช่วยลดมลพิษจากการเผาเศษวัสดุธรรมชาติ โดยเศษกิ่งไม้ใบไม้จากการย่อยสามารถนำไปคลุมหน้าดิน รักษาความชื้น และเพิ่มสารอาหารให้กับดิน

๒.๓ มีกติกากลางในระดับพื้นที่ร่วมกับประชาชนในการลดการเผาเศษกิ่งไม้ใบไม้ รวมทั้งส่งเสริมนโยบายการลดการเผา เช่น จัดทำสถานีใบไม้ กิ่งไม้ใบไม้แลกเงิน/ปุ๋ย

๒.๔ ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ สร้างความเข้าใจกับประชาชนให้งดเผากิ่งไม้ใบไม้ และสร้างการรับรู้ให้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเผา เช่น มลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 รวมทั้ง สอดส่องดูแลให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด

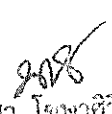
๓. ระดับจังหวัด

๓.๑ พัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า ด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียน พร้อมจัดการระบบตลาดรองรับ โดยประสานหน่วยงานเอกชนรับซื้อใบไม้ เพื่อทำปุ๋ยหมัก/อาหารสัตว์ต่อไป

๓.๒ บังคับใช้กฎหมายลงโทษผู้กระทำผิด ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อเฝ้าระวัง ติดตาม และมีศูนย์บริหารจัดการจัดการเผาของจังหวัดเพื่อร่วมบริหารจัดการและสั่งการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นุญนุญา ไชยาศิวไสย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

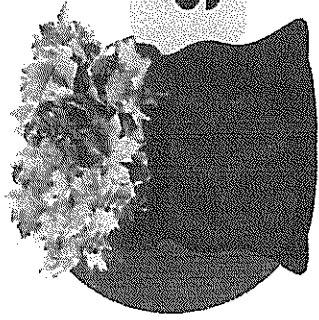
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ

โทร. ๐-๒๒๔๑-๔๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๓

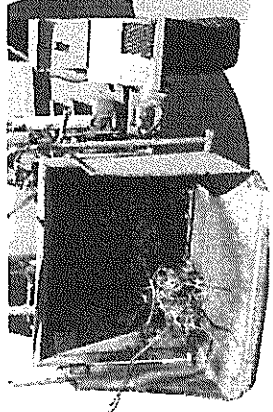
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

แนวทางการจัดการ ขยะเศษใบไม้กิ่งไม้ เพื่อลดการเผา

ระดับครัวเรือน

- **กำจัดขยะหมุมเวียน** โดยรวบรวมเศษใบไม้บริเวณโคนต้นไม้ สูงประมาณ 3 - 5 นิ้ว ฉีดน้ำให้เปียกพอประมาณ เพื่อสร้างปุ๋ยให้กับต้นไม้
- ลดปริมาณขยะชีวภาพด้วยการทำปุ๋ยหมักจากใบไม้แบบไม่พลิกกอง โดยจัดทำ **เสวียนหรือคอกสำหรับใส่ใบไม้แห้ง** และอาจเติมจุลินทรีย์ธรรมชาติเพื่อช่วยย่อยสลายให้เกิดเป็นปุ๋ยหมักต่อไป
- **ต่อยอดนวัตกรรม** การจัดการขยะเพื่อลดการเผา โดยนำไปนำมาใช้ผลิตเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่ง เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนในชุมชน
- **คัดแยกเศษกิ่งไม้ไม่ให้ไป** จากเศษอาหาร หรือขยะเปียกอื่น ๆ บรรจุใส่ถุง เพื่อให้รถบรรทุกขยะรวบรวม เก็บขน และนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีหรือทำปุ๋ยหมักชีวภาพต่อไป

ระดับ อบท.

- **สนับสนุนให้มีสถานที่กลางสำหรับนำเศษกิ่งไม้ใบไม้ไปกำจัด** อย่างถูกต้อง หรือจัดให้มีบริการรถจัดเก็บขยะประเภทใบไม้ กิ่งไม้แห้ง หรือเศษวัชพืช เพื่อนำไปจัดการต่อ เช่น การทำปุ๋ยอินทรีย์หรือการแปรรูปเป็นวัสดุอื่น
- **สนับสนุนเทคโนโลยี** ในภาคการเกษตรทดแทนการเผา เช่น ใช้เครื่องย่อยกิ่งไม้ใบไม้
- **มีศักยภาพในระดับพื้นที่ร่วมกับประชาชน** ในการลดการเผาเศษกิ่งไม้ใบไม้ รวมทั้ง ส่งเสริมนโยบายการลดการเผา เช่น จัดทำสถานีใบไม้ กิ่งไม้ใบไม้แลกเงิน/ปุ๋ย
- **ประชาสัมพันธ์ ынแรงค์ สร้างความเข้าใจ** กับประชาชนให้ชัดเจนเท่าที่จำเป็น และสร้างการรับรู้ให้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเผา รวมทั้งสอดส่องดูแลให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด

ระดับจังหวัด

- **พัฒนามาตรกรรม** เพื่อเพิ่มมูลค่าด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียน พร้อมจัดการระบบตลาดรองรับ โดย **ประสานหน่วยงานเอกชนรับซื้อ** ใบไม้ เพื่อทำปุ๋ยหมัก/อาหารสัตว์ต่อไป
- **บังคับใช้กฎหมายลงโทษผู้กระทำผิด** ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อเฝ้าระวัง ติดตาม และมีศูนย์บริหารจัดการเผาของจังหวัดเพื่อร่วมบริหารจัดการและสั่งการ

